IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji stałej do spraw modernizacji i rozwoju Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa**

(nr 6)

z dnia 26 stycznia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych

– podkomisji stałej do spraw modernizacji i rozwoju Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa (nr 6)

26 stycznia 2022 r.

Podkomisja stała do spraw modernizacji i rozwoju Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Zielińskiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zapoznała się z:

– informacją Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat programu modernizacji służb mundurowych na lata 2017-2020 w zakresie warunków i skuteczności wykonywania ustawowych zadań oraz uposażenia funkcjonariuszy i wynagrodzenia pracowników Służby Ochrony Państwa, w tym analiza i ocena jego efektów oraz informacja o zamierzeniach dotyczących Służby Ochrony Państwa przewidzianych do realizacji w ramach nowego programu modernizacji służb mundurowych.

W posiedzeniu udział wzięli: ppłk **Włodzimierz Gawęda** zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa, **Teodor Władysław Fus** dyrektor Biura Zarządu Budżetu i Finansów Służby Ochrony Państwa, **Agnieszka Kida** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Dariusz Smarżewski** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Wojciech Marciniak** naczelnik wydziału w Departamencie Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak**, **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dzień dobry państwu. Witam serdecznie. Przepraszam za spóźnienie, które wynika z prac Sejmu. Przed chwilą mieliśmy głosowania proceduralne w związku ze zgłoszonymi wnioskami formalnymi, a więc wszystko opóźniło się o parę minut. Ale dziękuję, że państwo jesteście albo bezpośrednio, albo zdalnie, bo formuła posiedzenia naszej podkomisji umożliwia korzystanie ze środków komunikacji pozwalających porozumiewać się na odległość.

Otwieram posiedzenie podkomisji.

Witam serdecznie, naszych gości – tych, którzy są zapisani tutaj na liście. Jeżeli ktoś łączy się zdalnie, to przepraszam, że… O, wszyscy są. Tak. Dobrze. Wobec tego na razie chcę powitać pana Teodora Władysława Fusa – po kolei według listy, chociaż to nie znaczy, że będzie według procedencji, nie wiem, jak procedencja się ułoży, zobaczymy – dyrektora Biura Zarządu Budżetu i Finansów Służby Ochrony Państwa, pana pułkownika Służby Ochrony Państwa Włodzimierza Gawędę, zastępcę komendanta Służby Ochrony Państwa – już widać, że nie według procedencji, przepraszam – panią Agnieszkę Kidę, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, pana Wojciecha Marciniaka, naczelnika wydziału w Departamencie Budżetu Minister-

stwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i – wyraźnie tutaj widać, że poza regułami procedencji, więc jeszcze raz przepraszam – pana Dariusza Smarżewskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Upoważniona do reprezentowania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jest przede wszystkim pani Agnieszka Kida. Tak, dostałem takie informacje w upoważnieniu podpisanym przez pana ministra Macieja Wąsika. Ale witam wszystkich państwa. Oczywiście na pewno będziecie mogli, jeśli tylko zechcecie, przedstawić informacje, które przygotowaliście, związane z tematem posiedzenia.

Temat posiedzenia i zarazem porządek dzienny to informacja Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat programu modernizacji służb mundurowych na lata 2017-2020 w zakresie warunków i skuteczności wykonywania ustawowych zadań oraz uposażenia funkcjonariuszy i wynagrodzenia pracowników Służby Ochrony Państwa, w tym analiza i ocena jego efektów oraz informacje o zamierzeniach dotyczących Służby Ochrony Państwa przewidzianych do realizacji w ramach nowego programu modernizacji służb mundurowych.

Jedno zdanie wyjaśnienia. Ta pierwsza część tematu posiedzenia to realizacja wcześniej przyjętego planu pracy. Właściwie ten temat był przewidziany do realizacji w roku 2021. Na skutek różnych okoliczności i zadań związanych z pracami Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, Sejmu i innych komisji nie zdążyliśmy tego zrealizować, ale myślę, że nie stało się nic złego, bo do tego zagadnienia w międzyczasie doszedł drugi człon, to znaczy, plany związane z programem modernizacji, tym nowym, który został uchwalony ustawą sejmową i będzie realizowany od 2022 r. Myślę więc, że to dobre połączenie, żeby przedstawić informacje o efektach tamtego programu, bardzo ważnego programu, który realizowaliśmy przez 4 lata – 2017-20 – i powiedzieć nam, jakie są zamierzenia i nadzieje związane z tymi możliwościami, które daje nowa ustawa modernizacyjna. Bardzo nam zależało na tym, żeby ten trzeci krok modernizacyjny był i on właśnie jest, po pierwsze, w ustawie 2007 i dalej. Po drugiej, po tej, o której powiedziałem przed chwilą, jest ta trzecia – na 4 lata. Obejmuje ona cztery służby podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, w tym najmniejszą, ale niezwykle ważną, jaką jest Służba Ochrony Państwa. Dzisiaj chcemy o tym porozmawiać. Czy państwo posłowie obecni bądź zdalnie łączący się z nami mają jakieś uwagi do porządku obrad? Jeżeli nie, to przyjmujemy ten porządek i przystępujemy do jego realizacji.

Oczywiście witam wszystkich posłów, którzy uczestniczą w posiedzeniu Komisji, i tych… właściwie pana posła, który tutaj jest, członka prezydium, który jest z nami na sali, i pozostałe osoby, które będą ewentualnie łączyły się zdalnie.

Oddaję państwu głos. Jak jest z kworum?...Co mam więc teraz zrobić? Dobrze, tak właśnie mówię, że teraz chciałbym sprawdzić kworum, a więc posłowie, którzy uczestniczą zdalnie w posiedzeniu podkomisji, proszeni są o to, żeby ujawnić, że są obecni, że uczestniczą. Rozumiem, że system jest przygotowany. Bardzo o to proszę. My zaś logujemy się tutaj na miejscu. …Ale pana posła widzimy. Nie da się tego ukryć, że jest obecny, prawda? Bardzo proszę posłów, którzy uczestniczą zdalnie w posiedzeniu. Dobrze, witamy również panią poseł. Proszę się zalogować, żebyśmy wiedzieli, że pani jest. A co do zdalnego uczestnictwa? Ok., wobec tego czekamy przez chwilę. Mamy kworum, tak?

Bardzo dziękuję. Możemy przystąpić do realizacji naszego porządku obrad, więc oddaję państwu głos. Rozumiem, że pan dyrektor rozpocznie mimo upoważnienia, które tutaj odczytałem, dla pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Dariusz Smarżewski:

Również tam jestem. W dalszej kolejności oczywiście.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Jest pan tu zapisany.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Dariusz Smarżewski:

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Przepraszam panią dyrektor Agnieszkę Knidę i pana Dariusza Smarżewskiego. Oboje państwo jesteście zastępcami dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jest również upoważnienie dla pana pułkownika Włodzimierza Gawędy. Bardzo proszę. …Myślałem, że jeżeli dotknąłem tą kartą, to wystarczy, ale rozumiem, że nie. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Dariusz Smarżewski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie przewodniczący, panie posłanki i panowie posłowie, na wstępie pozwolę sobie przypomnieć, co już niejednokrotnie resort przedstawiał podkomisji i Komisji, ogólne informacje na temat programu modernizacji formacji zarówno w 2017 r. jak i w 2020 r. – w tych latach – oraz informacje na temat aktualnego programu modernizacji, który będzie realizowany w latach 2022-2025. Te informacje już były trzykrotnie przedstawiane podkomisji, bo były informacje dotyczące realizacji programu w zakresie policji, odrębnie w zakresie Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej. Zacznę od ogólnej informacji i przypomnienia, że łącznie na realizację programu w latach 2017-2020 zaplanowano kwotę 9209 mln zł. Do dnia 31 grudnia wydatkowano 8812 mln, co stanowi 95,7% planu. Natomiast z uwzględnieniem zgłoszonych wydatków niewygasających wykonanie wynosiło 9143 mln zł, co stanowiło 99,3% planu.

Najwyższe wydatki w ramach programu realizowała Policja. Było to 64,4%. Państwowa Straż Pożarna wydatkowała 13,7% wydatków, Straż Graniczna – 13,9% wydatków, a Służba Ochrony Państwa, co jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia podkomisji, wydatkowała 2% ogółu wydatków przewidzianych na program. W ramach programu było 7 przedsięwzięć. Największym przedsięwzięciem rzeczowym programu były inwestycje budowlane. Łącznie przez 4 formacje zrealizowano 519 zadań, bo teraz przedstawiam ogólną informację. Na zakup sprzętu transportowego… W ramach zakupu sprzętu transportowego zakupiono ponad 7 tys. pojazdów i do tego 6 sztuk taboru lotniczego. Na sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej wydatki przeznaczono głównie na zakup ponad 73 tys. sztuk nowoczesnego sprzętu o zdecydowanie lepszych parametrach, który istotnie zwiększył bezpieczeństwo i skuteczność działania funkcjonariuszy. Z kolei w ramach przedsięwzięcia „Sprzęt informatyki i łączności" środki wydatkowano głównie na modernizację indywidualnej struktury teleinformatycznej przeznaczonej dla funkcjonariuszy i pracowników cywilnych. Na wyposażenie osobiste i ochronne poniesiono wydatki głównie na zakup umundurowania. Następnie były realizowane również 2 przedsięwzięcia o charakterze płacowym. Było to wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń, które umożliwiło wzrost uposażeń funkcjonariuszy na przestrzeni 4 lat łącznie o 609 złotych łącznie z nagrodą roczną. Natomiast w przypadku pracowników cywilnych było to przedsięwzięcie pozwalające dokonać podwyższenia wynagrodzeń łącznie przez 4 lata – były to zresztą dwa etapy, o czym będę później mówił – na łączną kwotę 597 zł z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym.

Przechodząc teraz do realizacji programu w SOP, przebiegała ona następująco. W ramach inwestycji budowlanych zrealizowano 14 zadań. W 12 przypadkach obiekty oddano do użytku, a jeśli chodzi o dwa zadania, zakończono roboty budowlane. Sprzęt transportowy to głównie zakup 24 samochodów reprezentacyjnych oraz 16 samochodów ochronnych i dwóch autobusów. W ramach sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej zakupiono 153 sztuki sprzętu, w tym 97 sztuk pistoletów maszynowych oraz 25 sztuk karabinków szturmowych. Zakup sprzętu informatyki i łączności to cyfrowe radiotelefony nasobne, stacje robocze i urządzenia wielofunkcyjne. Wyposażenie osobiste i ochronne to, jak już mówiłem, głównie zakupy przedmiotów zaopatrzenia mundurowego, polowego i specjalnego. W ramach przedsięwzięcia „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy" w programie przewidziano dwie podwyżki, a mianowicie od 1 stycznia 2017 r. nastąpiło podwyższenie uposażeń średnio o 274 zł na etat i to jest z nagrodą roczną. Z kolei druga podwyżka od 1 stycznia 2019 r. podwyższyła przeciętne miesięczne uposażenia średnio o 335 zł. Łączny wzrost uposażeń w ramach programu wyniósł więc średnio 609 zł na etat wraz z nagrodą roczną. Oczywiście to jest przeciętna

miesięczna podwyżka, która rozkładała się różnie w przypadku indywidualnych uposażeń funkcjonariuszy. Ponadto warto tutaj dodać, że w roku 2019 w wyniku porozumienia z 8 listopada 2018 r. pomiędzy ministrem spraw wewnętrznych a stroną społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli funkcjonariuszy służb resortu podpisano porozumienie, w wyniku czego zapewniono w ustawie budżetowej na 2019 r. dodatkowe środki na kolejne podwyżki. I tak, od 1 stycznia 2019 r. łączna podwyżka wyniosła 655 zł na etat, w tym było 335 zł z programu modernizacji i 320 poza programem. I kolejne, dodane środki budżetowe zapewniono na podwyżkę uposażeń w przeciętnej miesięcznej wysokości 500 zł na etat. To było przewidziane od 1 stycznia i zresztą zrealizowane od 1 stycznia 2020 r. W ramach podwyżek wynagrodzeń pracowników cywilnych przewidziano również dwie podwyżki w tych samych terminach, czyli od 1 stycznia 2017 r. średnio 271 zł na etat, z kolei od 1 stycznia 2019 r. było to przeciętnie miesięcznie 326 zł na etat. Łączny wzrost wynagrodzeń pracowników w ramach programu wyniósł więc średnio 597 zł na etat wraz z dodatkowym wynagrodzeniu rocznym. Należy mieć również na uwadze, że dzięki podpisaniu porozumienia z niezależnym samorządnym związkiem zawodowym pracowników policji oraz związkiem zawodowym pracowników policji odpowiednio w dniach 26 i 28 września – zresztą pan przewodniczący podpisywał to porozumienia ze strony służbowej – zapewniono jeszcze dodatkową podwyżkę pracownikom od 1 lipca 2019 r. Otrzymali oni również 271 zł miesięcznie na etat z nagrodą roczną. Bez dodatkowego rocznego było to 250 zł na etat. Jeszcze dodam, że od 1 stycznia 2020 r. pracownicy otrzymali tak, jak cała sfera, budżetowa sześcioprocentową podwyżkę i było to około 210 zł na etat. W przypadku pracowników Służby Ochrony Państwa przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2020 r. po tych podwyżkach wynosiło 5367 zł z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym.

Tak jak powiedziałem na wstępie, przedstawię również założenia do realizacji programu w latach 2022-2025. Chciałbym przedstawić zasadnicze informacje dotyczące tego kolejnego programu modernizacji. W tym programie łączna wielkość wydatków, które zostaną poniesione w latach 2022-25 to 10 031 mln zł. Z tego przypada dla Policji 6429 mln zł (64%), dla Straży Granicznej 1444 mln (14,4%), dla Państwowej Straży Pożarnej 1948 mln zł (19,4%) i dla Służby Ochrony Państwa 214 mln zł, czyli na porównywalnym procentowym poziomie, jak w poprzednim programie, z tym, że tutaj trzeba zwrócić uwagę, że poprzedni program w latach 2017-2020 był finansowany z dwóch źródeł, mianowicie również był wkład własny, który formacje musiały wygospodarować w ramach własnych środków i było to 40%, natomiast ze źródeł zewnętrznych było 60%. Przy tym programie, nowym aktualnie realizowanym programie, całe 10 031 mln zł pochodzi ze źródeł zewnętrznych. W nowym programie przewidziano 8 przedsięwzięć, z tego 5 przedsięwzięć rzeczowych tak zwanych i 3 przedsięwzięcia płacowe finansowane z uposażeń i wynagrodzeń. Wartość przedsięwzięć rzeczowych to 4 364 mln zł (43,5%) a płacowych to 5 666 mln zł, to jest 56,5%. Przedsięwzięcia rzeczowe to inwestycje budowlane, zakupy sprzętu transportowego, zakupy uzbrojenia i techniki specjalnej, zakupy sprzętu informatyki i łączności oraz wyposażenia ochronnego funkcjonariuszy, czyli są to takie same w zasadzie przedsięwzięcia jak w programie modernizacji w latach 2017-2020. Dodatkowo do programu zostały wprowadzone trzy przedsięwzięcia płacowe. Były to wzmocnienie etatowe formacji resortu o funkcjonariuszy, wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń oraz wzmocnienie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych. Jak można zauważyć, doszło tu jedno przedsięwzięcie dotyczące wzmocnienia etatowego jednostek organizacyjnych formacji.

Wielkości i zakres przedsięwzięć rzeczowych w SOP przedstawiają się następująco. Wydatki na inwestycje budowlane wyniosą 85 mln zł, które zostaną przeznaczone na budowę nowych, rozbudowę i eksploatację obiektów. Na zakupy sprzętu wydatkowana zostanie kwota 24 mln zł, między innymi na zakup pojazdów, pojazdów rozpoznania pirotechnicznego, ambulansu sanitarnego. Na sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej SOP planuje przeznaczyć prawie 9 mln zł. To będzie zakup pistoletów nowej generacji. Na sprzęt informatyki i łączności wydatkowana będzie kwota 20 mln zł, głównie na zakup radiotelefonów i urządzeń łączności. Na zakupy wyposażenie osobistego

i ochronnego przewiduje się 7 mln zł, co umożliwi zwiększenie ochrony i unowocześnienie wyposażenia funkcjonariuszy SOP.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, uzyskanie zakładanych efektów modernizacji, jak również efektywniejsze funkcjonowanie formacji uzależnione jest również od zasobów ludzkich, dlatego też na te trzy przedsięwzięcia przewidziano kwotę 5666 mln zł. SOP będzie realizować dwa, to jest „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń" oraz „Podwyższenie wynagrodzeń pracowników cywilnych". W SOP nie będzie wzmocnienia etatowego formacji z uwagi również na to, że jest tam… jak formacja powstawała, corocznie były zwiększenia etatowe, które teraz uzupełniane są do stanów docelowych. Natomiast na wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń przeznaczona jest kwota 61 mln zł. Umożliwi to podwyższenie od 1 stycznia – to jest tylko jednorazowa podwyżka na przestrzeni 4 lat – od 1 stycznia 2022 r. o 604 zł miesięcznie z nagrodą roczną. Przy czym również w ustawie budżetowej na 2022 r. zaplanowano podwyżkę funduszu uposażeń, tak jak dla całej sfery budżetowej, również dla formacji resortu, w tym dla SOP, podwyżkę o 4,4%, co daje 271 zł miesięcznie z nagrodą roczną. W wyniku tego, łączna podwyżka dla funkcjonariuszy od 1 stycznia 2022 r. wyniesie 677 zł, co jest zresztą wynikiem kolejnego porozumienia podpisanego w dniu 24 września 2021 r. Po tych podwyżkach w 2022 r. – już z nagrodą roczną powiem – przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy SOP wyniesie 7910 zł, natomiast na podwyższenie wynagrodzeń pracowników Służby Ochrony Państwa przeznaczona zostanie kwota ponad 7 mln zł. Przewiduje się podwyżkę w ramach programu modernizacji o kwotę 356 zł na etat, przy czym również pracownicy cywilni będę mieć, mają już w zasadzie podwyższony fundusz wynagrodzeń o 4,4%, tak jak dla całej sfery budżetowej, co daje, co przekłada się na 165 zł miesięcznej podwyżki. W rezultacie przeciętnie na etat pracownika cywilnego przeznaczona zostanie kwota 521 zł od 1 stycznia 2022 łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym. To są ogólne informacje.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, teraz poproszę pana komendanta Gawędę o przedstawienie prezentacji graficznej zarówno programu realizowanego w latach 2017-2021, jak również zamierzeń dotyczących realizacji następnego programu w latach 2022-2025. Jeżeli pan pozwoli, to oddam głos panu komendantowi.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Oczywiście proszę bardzo, panie pułkowniku.

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, szanowni państwo, w zasadzie pan dyrektor lwią część już omówił. Pozostaje mi jedynie doprecyzować pewne elementy. Dlatego też bardzo proszę o możliwość zaprezentowania. Celem programu modernizacji Służby Ochrony Państwa, dawniej Biura Ochrony Rządu, było stworzenie warunków do pełnej realizacji zadań ustawowych i podjęcie skutecznych działań w eliminowaniu lub znacznym ograniczeniu negatywnych zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku zgodnie z ustawowymi zadaniami SOP. Plan w wysokości ponad 202 mln zł, w tym 146,5 mln na wydatki logistyczne, 55,5 mln na wydatki płacowe został wydatkowany na poziomie… został wykonany na poziomie 186, prawie 187 mln, co daje wartość 93,4%. Niższe wykonanie planu wynikało z poniższych przyczyn, które miały miejsce w 2020 r. i w pewnym stopniu dotyczy to również 2021r., dlatego że były wydatki niewygasające. Mianowicie, opóźnienia spowodowane absencją pracowników wykonawców w wyniku zachorowania na wirusa SARS COV-2, zakłócenia w funkcjonowaniu łańcucha dostaw i zaburzenia harmonogramu robót budowlanych na skutek ogłoszenia na terenie Rzeczypospolitej stanu pandemii, opóźnienia przy realizacji zadań związanych z ograniczeniami prawnymi w kraju producenta spowodowane światową pandemią. Przykładowo producent eksporter nie mógł uzyskać licencji eksportowych wydawanych przez departament stanu. Mieliśmy to właśnie w przypadku dostawy karabinków 5,56. Następnie – to był akurat pozytyw – oszczędności powstałe w wyniku postępowań przetargowych i ofert. Mieliśmy oszczędności w kilku postępowaniach. Niemniej one nie były jakoś bardzo znaczące, ale jednak. Mieliśmy jednak również problemy z wykonawcami, którzy odstąpili od realizacji umów już na etapie wykonawstwa. Między innymi najbardziej takim bolesnym zadaniem było odstąpienie w przypadku dostawy

samochodów osobowych. Próbowaliśmy… Ponowiliśmy w zasadzie postępowanie, natomiast niestety zakłócenia w dostawach, w łańcuchach dostaw spowodowały, że również w drugim postępowaniu nie udało się wyłonić wykonawcy.

Jeżeli chodzi o szczegóły programu, to przede wszystkim zwiększono gotowość operacyjną formacji do realizacji zadań ustawowych poprzez zakup 75 sztuk sprzętu transportowego. Największym przedsięwzięciem w całym tym zakupie sprzętu transportowego był zakup sześciu samochodów opancerzonych, z czego 4 kupiliśmy w ostatnim roku. To były samochody Mercedes klasy S – kwota 12,5 mln. To jest zakup, który pozwoli nam przez najbliższe lata – że tak powiem – spać spokojnie, mówiąc kolokwialnie, jeżeli chodzi o samochody opancerzone reprezentacyjne. Były to również samochody terenowe, samochód na placówkę dyplomatyczną, samochody reprezentacyjne, autobusy, ale również były to pojazdy do obsługi Służby Ochrony Państwa. Poziom ukompletowania sprzętu transportowego wobec powyższych zakupów zmienił się w stosunku do norm należności z poziomu 55 do 69%, natomiast średni wiek pojazdu eksploatowanego w Służbie Ochrony Państwa z 11 lat do 8 lat i 8 miesięcy.

Jeżeli chodzi o sprzęt uzbrojenia techniki specjalnej, podniesiono poziom skuteczności realizacji zadań ochronnych poprzez zakup analizatorów widma, aparatu powietrznego, kamer cyfrowych, depozytorów na broń i wyposażenie. Mogę tutaj powiedzieć, że dla nas to jest taki epokowy przeskok, jeżeli chodzi o depozytory broni, bo dzięki temu oszczędzimy bardzo mocno na etatach, ponieważ ludzie fizycznie pełnili dwudziestoczterogodzinne dyżury w dwóch depozytach i po prostu tę broń wydawali. Dzisiaj – że tak powiem – to funkcjonuje już w ten sposób, że każdy funkcjonariusz ma indywidualną kartę, kod dostępu i o każdej porze dnia i nocy może – że tak powiem – tę broń pobrać. Oczywiście wszystko jest ewidencjonowane, wszystko jest monitorowane przez system monitoringu i naprawdę przez te lata nam się to sprawdziło. Drony, kamery inspekcyjne, kamery termowizyjne, matryce audio, sprzęt dla pirotechników, mętnościomierze, mierniki gazowe, pH-metry laboratoryjne, spektrometry, spektrofotometry, sprzęt nokto- i termowizyjny. Jeżeli chodzi o sprzęt łączności, to mamy tutaj system certyfikacji, system łączności kamuflowanej, szyfratory. Jeżeli chodzi o sprzęt pirotechniczny, to jeszcze urządzenie RTG do kontroli bagażu, video endoskopy, wykrywacze materiałów wybuchowych, zagłuszarki telekomunikacyjne.

Podniesiono poziom podstawowego uzbrojenia funkcjonariuszy do realizacji zadań ustawowych, zadań ochronnych formacji w zakresie zakupu 9mm pistoletów maszynowych wraz z niezbędnym ukompletowaniem. Zakupiliśmy pistolety APC9 oraz Sig Sauer, karabinki szturmowe Sig Sauer 5,56, pistolety Glock 17/19, które funkcjonariusze mają na wyposażeniu indywidualnym, oraz pistolety 9 mm Glock 26 i 43. To są pistolety o mniejszych gabarytach niż 17/19, można by rzec, takie skrytego noszenia.

Realizacja programu modernizacji w przedsięwzięciu obejmujących sprzęt uzbrojenia techniki specjalnej pozwoliła na osiągnięcie poziomu ponad 72% zabezpieczenia maksymalnych potrzeb sprzętowych. W grupie uzbrojenia pozwoliło to osiągnąć poziom 38% zmodernizowania indywidualnego uzbrojenia wyliczonego jako doposażenie funkcjonariuszy w sprzęt zakupiony po 2016 r. Wzmocniono wsparcie dla realizacji zasadniczych zadań ochronnych poprzez modernizację systemów informatycznych oraz systemów łączności SOP. Zakupy te obejmowały nasobne radiotelefony cyfrowe, szyfratory, stacje robocze, serwery, urządzenia wielofunkcyjne, urządzenia sieciowe oraz system szkoleniowy do interpretacji i analizy obrazu rentgenowskiego. Program modernizacji sprzętu łączności pozwolił na osiągnięcie poziomu wyposażenia w radiotelefony, które są dla nas kluczowe, cyfrowe prawie 67% stanu osobowego funkcjonariuszy. W zakresie wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy SOP w ramach programu modernizacji zwiększono poziom bezpieczeństwa użytkowników poprzez doposażenie w 500 kamizelek kuloodpornych, zintegrowane kamizelki kuloodporne ciężkie – tutaj mamy 100 sztuk – hełmy kuloodporne, tarcze balistyczne, parasole ochronne, kaptury ucieczkowe, ale również lornetki pryzmatyczne i sygnalizatory progowe.

Program modernizacji zauważalnie wpłynął na poprawę zabezpieczenia potrzeb mundurowych, w szczególności po zmianie formacji z Biura Ochrony Rządu na Służbę Ochrony Państwa. Na realizację zakupów w grupie umundurowania polowego i specjal-

nego łącznie wydatkowano ponad 11 mln, co stanowiło 5,57% wydatkowanych wszystkich środków w programie modernizacji. Dostawy obejmowały bluzy polowe letnie, kombinezony pirotechnika, koszulo-bluzy, kurtki munduru letniego, ochronne pirotechnika, mundury letnie i zimowe funkcjonariusza, ocieplacze, podpinki, spodnie, trzewiki letnie i zimowe.

Największą część, jeżeli chodzi o kwotę wydatkowaną w programie modernizacji, stanowią modernizacje i remonty budynków. Takim flagowym… taką flagową inwestycją w przypadku Służby Ochrony Państwa jest przebudowa budynku numer 8 na cele szkoleniowe w obiekcie Podchorążych 38. To jest budynek po byłej stołówce wojskowej, który na początku XXI wieku został wyłączony z użytkowania i na zdjęciu w lewym górnym rogu widać, w jakim stanie był ten budynek. To była totalna ruina. Z tego budynku, z tej bryły, a w zasadzie z tej masy, zostały wyodrębnione trzy kondygnacje. Jedną z kondygnacji widzimy tutaj – na prawym dolnym zdjęciu. To jest strzelnica dookólna 270 stopni. Naprawdę ktoś, kto widział ten budynek 20 lat temu i widzi go dzisiaj, gdyby nie miejsce, w którym jest posadowiony, nie uwierzyłby, że to jest ten sam budynek. Ten budynek pochłonął blisko 36,5 mln zł, z czego 34, prawie 35 mln w ramach programu modernizacji. Uzyskaliśmy obiekt budowlany o kubaturze ponad 8,5 tys. metrów sześciennych i powierzchni użytkowej prawie 5 tys. metrów kwadratowych. Budynek w chwili obecnej ma jeszcze – nazwijmy to – do zmodernizowania dwie osie boczne, mianowicie, tor taktyczny i trzystanowiskową strzelnicę. To będzie realizowane – jesteśmy na etapie postępowania – w nowym programie modernizacji.

Kolejną inwestycją, jaką przeprowadziliśmy w ramach programu modernizacji, była przebudowa budynku nr 16. Wydatkowano kwotę 3665 tys. To jest obiekt, który jest drugą jak gdyby w kolejności, bo mamy jeszcze większą P32, stacją obsługi pojazdów. Przebudowaliśmy również sieć wodociągowo-kanalizacyjną na obiekcie Podchorążych P38. Dzięki temu zadaniu udało się domknąć cały pierścień, jeżeli chodzi o sieć wodną. Teraz, że tak powiem, śpimy spokojnie, bo mieliśmy historię, że tak powiem, różnych wycieków, wypływów. Permanentnie mieliśmy problemy. Po zamknięciu tego pierścienia udało się uniknąć tych kolejnych problemów. Wykonaliśmy również częściowy remont budynku obsługowo-warsztatowego w obiekcie P32. W tym przypadku wydatkowana została kwota z programu modernizacji ponad 6 mln zł. Ten remont obejmował około 30% tego budynku. Kolejny etap został wykonany w roku ubiegłym ze środków budżetowych, natomiast trzeci, taki już domykający etap, będzie wykonany w roku przyszłym. Wykonaliśmy również remont budynku nr 30 wraz z rozbiórką i utylizacją infrastruktury paliwowej po byłej jednostce wojskowej. W ramach tego zadania udało się uzyskać obiekt o kubaturze ponad 400 metrów. On jest przeznaczony dla komórki szkoleniowej. Została przebudowana również nawierzchnia przy budynku nr 21. To są środki z oszczędności pozostałych po postępowaniu zrobionym na koniec roku. Zarówno ta przebudowana nawierzchnia, jak i wykonanie instalacji centralnego ogrzewania – zostały środki. Udało się przeprowadzić postępowanie, wyłonić wykonawców i zrealizować. Również ostatnie zadanie – ten częściowy remont nawierzchni przy obiekcie P38, zostało wykonane z oszczędności. Dodam tylko, że w latach kolejnych udało się wygospodarować środki na wykonanie remontu nawierzchni pozostałych części. Tak naprawdę jakieś tam maleńkie powierzchnie pozostały niewyremontowane, poza placem oczywiście, który jest duży i wymaga znacznych środków, ale wszystkie ciągi pieszo-jezdne mamy na obiekcie głównym P38 zmodernizowane.

Jeżeli chodzi o inwestycje, które miały miejsce w ośrodku szkolenia w Raduczu, z programu modernizacji został wykonany remont strzelnicy za kwotę blisko 1,3 mln. To jest trzystumetrowa strzelnica. Obecnie ta inwestycja jest kontynuowana za kwotę ponad 7 mln zł. Dodam tylko, że będzie to strzelnica o statusie specjalnej. Ona będzie w 30% na odcinku 100 metrów zadaszona w trzech kierunkach. Będzie możliwość wjazdu samochodami pancernymi i prowadzenia szkolenia w trzech kierunkach. To jest taki ewenement na skalę krajową, jeżeli chodzi o strzelnicę tego typu. W Raduczu wyremontowany został budynek numer 8. To jest budynek internatowy, tak zwany akademik. Tutaj wydatkowano kwotę 3670 tys. Wyremontowano również budynek…

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Przepraszam, panie komendancie. My to wszystko tu mamy. Pięknie to napisaliście, więc może bym prosił, chociaż mamy czas do 12.00… Nie, mamy inne obowiązki. … na posiedzenie podkomisji, więc jeśli można by było prosić o raczej…

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Zwięźle, tak?

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

…przekazanie informacji. Chcielibyśmy jeszcze usłyszeć o zamierzeniach.

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Rozumiem.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

I żeby z tego wynikały jakieś wnioski, bo resztę sobie to doczytamy. Czytałem to już wczoraj, bo dostaliśmy te informacje. Sądzę, że wielu z nas to zrobiło. Prosiłbym więc, żeby troszeczkę może przyśpieszyć, uogólnić i…

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Rozumiem.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

…dojść do wniosków, bo to jest dla nas cel.

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Dobrze W Raduczu poza budynkiem nr 8 jest jeszcze budynek nr 7 internatowy. Zbudowana została wieża wolnostojąca. Wyremontowany został budynek tak zwanej ambasady. To jest jeden z kilkunastu budynków, które są pod opieką konserwatora zabytków. Przeniesiono również układ pomiarowy elektryczny. To są prace, które zostały wykonane w Raduczu.

Poza tym, co powiedział już pan dyrektor, wzmocniono uposażenia funkcjonariuszy. Kwoty padły. Mianowicie, 609 zł na etat wraz z nagrodą roczną. Nastąpił również wzrost wynagrodzeń pracowników cywilnych. Tutaj mamy kwotę 597 zł wraz z dodatkowym wynagrodzeniu rocznym. To zostało zrobione. Zostali objęci wszyscy pracownicy i funkcjonariusze.

Struktura wydatkowania środków finansowych według przedsięwzięć przedstawia się następująco: inwestycje budowlane to jest największa część, następnie motywacyjny system uposażeń, sprzęt transportowy, uzbrojenie, wyposażenie ochronne oraz sprzęt informatyki i łączności. Podsumowując cały program, można powiedzieć tak: zwiększono gotowość operacyjną formacji do realizacji zadań ustawowych, w szczególności poprzez zakup sprzętu transportowego, podniesiono poziom skuteczności realizacji zadań ochronnych poprzez zakup sprzętu, uzbrojenia i techniki specjalnej, wzmocniono wsparcie dla realizacji zadań zasadniczych ochronnych poprzez modernizację systemów informatycznych oraz systemu łączności Służby Ochrony Państwa. W zakresie wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy zwiększono poziom bezpieczeństwa użytkowników. Jest zauważalna poprawa zabezpieczenia potrzeb mundurowych – 5,6% w skali całego programu. Podniesiono poziom podstawowego uzbrojenia funkcjonariuszy. Remonty budynków i infrastruktury pozwoliły na poprawę warunków socjalno -bytowych, dostosowanie do przepisów BHP oraz rozbudowę bazy szkoleniowej. Wzrosły również uposażenia funkcjonariuszy i wynagrodzenia pracowników.

Kolejny program, który w chwili obecnej jest realizowany w latach… które opiewa na lata 22-25, pozwoli kontynuować unowocześnienie zasobów sprzętowych i tym samym pozwoli utrzymać i rozwijać zasoby formacji adekwatnie do zmieniającego się otoczenia. Nie dokonując inwestycji w SOP, w tym inwestycji w kapitał ludzki, pozbawiamy się skutecznego wpływu na eliminowanie zagrożeń wpływających na realizację zadań ustawowych. Główne zadania, jeżeli chodzi o nowy program. Podobnie jak w programie 2017-2020, flagową inwestycją była przebudowa budynku numer 8 – budynku szkoleniowego, tak w nowym programie jest budowa nowego budynku administracyjnego w miejscu dawnego boiska sportowego. To jest kwota prawie 64 mln z 85, które zostały

przewidziane dla Służby Ochrony Państwa na inwestycje budowlane. Założenie jest takie, aby to był budynek administracyjny dla kadry kierowniczej. To umożliwi dokonanie remontów w innych budynkach, w których w tej chwili funkcjonariusze pełnią służbę i w których pracują pracownicy. W przyszłości mam nadzieję, że to pozwoli na ograniczenie ilości miejsc stacjonowania Służby Ochrony Państwa, bo w tej chwili jesteśmy dosyć mocno rozczłonkowani, bo to jest P38, P32, Miłobędzka, Syreny i dodatkowo jeszcze Raducz. Kolejną inwestycją jest remont budynku administracyjno-biurowego na P38, remont budynku administracyjnego na P32, remont (III etap) obsługowo-warsztatowego na P38, przebudowa budynku nr 2 (również administracyjnego) na P38, remont infrastruktury zewnętrznej w Raduczu, remont infrastruktury zewnętrznej na P32, zakup sprzętu transportowego, podobnie jak w poprzednim programie, ambulans sanitarny, pojazd do przewozu przesyłek, do prowadzenia obserwacji, do rozpoznania zagrożeń biochemicznych, pirotechnicznych, do przewozu psów służbowych, wymiana zużytych ruchomych stanowisk kierowania, zakup samochodu łączności. W ramach sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej kontynuujemy zakup pistoletów maszynowych, karabinków wraz z niezbędnym ukompletowaniem, karabinów samopowtarzalnych, kamizelek kuloodpornych ciężkich. Tam mieliśmy 100, tutaj zamierzamy zakupić kolejne 200. Wykrywacze materiałów wybuchowych, rentgenów, skanerów, analizatorów płynów. Jeżeli chodzi o wyposażenie osobiste ochronne, mamy kolejne kamizelki kamuflowane – 280, a mieliśmy 500. Przedmioty zaopatrzenia mundurowego. Jeżeli chodzi o sprzęt informatyczny, to ciąg dalszy zakupu radiotelefonów nasobnych, radiotelefonów samochodowych, przemienników, wielofunkcyjnych urządzeń, konsol dyspozytorskich i wielu, wielu innych rzeczy.

Podsumowując cały program w latach 2017-2020, mogę tylko powiedzieć, że bez tych środków Służba Ochrony Państwa nie byłaby w stanie tak naprawdę egzystować, mówiąc kolokwialnie, dlatego że utrzymanie budynku, podtrzymanie jego funkcji to nie wszystko. To wymaga… Żeby budynek się nie zdewaluował czy też sprzęt, który zakupujemy, niezbędne są inwestycje. Plusem programu 2020-2025 jest to, że całość jest finansowana z budżetu. Nie ma tak, jak to miało miejsce w przypadku programu 17-20, wkładu własnego. Tam musieliśmy, że tak powiem, z własnego budżetu wygospodarować co roku 14 650 tys. To dawało ponad 58 mln ze 146,5, które mieliśmy na działania logistyczne. To jest naprawdę bardzo dużo. Plusem również jest to, że środki są właśnie nie z rezerwy, tylko mamy je w budżecie i możemy szybciej, że tak powiem, wszcząć postępowania przetargowe, co – że tak powiem – daje możliwość szybszego wyłonienia wykonawcy, a jednocześnie wykonania. O tym, że te programy są potrzebne, to już chyba zostało powiedziane i że tak powiem wymienione przez wszystkie możliwe przypadki. Same peany były wygłaszane. Ja się pod tym podpisuję, bo rzeczywiście program modernizacji, już kolejny, jest naprawdę bardzo, bardzo potrzebny i daje możliwość zaplanowania w dłuższej perspektywie tego, co nie do końca jest możliwe w budżecie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dziękuję bardzo za tę prezentację i za informację o planach w ramach możliwości następnego programu modernizacji Służby Ochrony Państwa. Czy ktoś z państwa chciałby coś jeszcze dodać w uzupełnieniu? Jeżeli nie, to ja chciałbym może jeszcze zapytać o pewne rzeczy, które zresztą pojawiły się w prezentacji, w informacji przedstawionej, ale może prosiłbym o doprecyzowanie. Kiedy przekształcaliśmy ustawą Biuro Ochrony Rządu w Służbę Ochrony Państwa – któryś z panów wspomniał o tym, czy pan dyrektor czy pan komendant już nie pamiętam, chyba pan komendant – zaprojektowaliśmy zwiększenie etatowe, rozpisując je na poszczególne lata. Rozumiem, że w związku z tym teraz tego wzmocnienia nie potrzeba, ale chciałem zapytać, jak postępuje to wzmocnienie etatowe, czyli krótko mówiąc, zauważyłem tę liczbę 2600 z jakimś jeszcze ułamkiem. Nie, nie z ułamkiem, ułamki nie mogą być przy funkcjonariuszach. 2660? 60. Więc to jest znacznie lepiej, niż było parę lat temu, ale proszę skomentować właśnie ten tryb wzmacniania etatowego. Jak to idzie? Czy to jest zgodne z przyjętym harmonogramem w ustawie o Służbie Ochrony Państwa? Proszę o informację dotyczącą tego – taką może orienta-

cyjną, to nie musi być precyzyjne, bo może nie pamiętacie państwo tego – jak to jest, jeżeli chodzi o nabór tych nowych funkcjonariuszy w stosunku do tych, którzy przychodzą z innych służb, bo również stworzyliśmy możliwość przechodzenia z innych służb do Służby Ochrony Państwa. To jest pierwsza sprawa.

Druga sprawa. Pojawiają się procenty zaspokojenia – że tak powiem – potrzeb, jak rozumiem, w różnych kategoriach działań i wydatków. Proszę powiedzieć, na ile ten nowy program poprawi te wskaźniki, do jakiego pułapu to będzie dochodziło. Mamy świadomość, że to nie jest takie proste dodawanie, bo to nie jest tak, że to, co już jest, plus to, co będzie, tylko sprzęt się zużywa czy starzeje i trzeba kupować nowy itd. Ten proces jest więc bardziej skomplikowany, ale dobrze by było, żebyśmy usłyszeli, jaki stopień zaspokojenia potrzeb będzie właśnie po realizacji tego kolejnego programu modernizacji. Można na razie te dwa pytania.

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, odnosząc się do pierwszej kwestii pana przewodniczącego, mianowicie zatrudnienia, założeniem było dojście do poziomu 3000 etatów zatrudnienia w 2021 r. W chwili obecnej mamy 2808 etatów. Limit etatów do 3000 nie został zwiększony z uwagi na to, że obecny poziom zatrudnienia, jeżeli chodzi o funkcjonariuszy, jest na poziomie 2175. Więc tak naprawdę jeszcze daleko nam nawet do obecnego poziomu limitu etatów. Nie ukrywam, że mamy bardzo duże problemy, jeżeli chodzi o rekrutację. Spowodowane jest to między innymi rynkiem pracownika, który w tej chwili mamy. Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, nie do końca… jeżeli chodzi o te wynagrodzenia tych najmniej zarabiających funkcjonariuszy, troszeczkę jesteśmy, mówiąc kolokwialnie, w plecy, jeżeli chodzi o Policję, dlatego że Policja ma dodatek stołeczny. Troszeczkę więc, że tak powiem, od nich odstajemy, ale walczymy. Walczymy właśnie tymi podwyżkami, które będą w tym roku. Troszeczkę wzmacniamy część właśnie tych funkcjonariuszy najmniej zarabiających po to, żeby zachęcić do składania… do aplikowania do Służby Ochrony Państwa. Myślę, panie przewodniczący, że dojście do poziomu 3000 to jest melodia bardzo długiej przyszłości. Staramy się, naprawdę. Robimy maksymalną, jaką tylko możemy, ilość kursów. Pandemia oczywiście nam nie pomaga w tym momencie, natomiast są również odejścia. Ta fluktuacja powoduje, że niestety nie 100% przyjętych to jest plus do tego, co mieliśmy wcześniej. Więc 2175 to jest obecny poziom zatrudnienia w Służbie Ochrony Państwa i 249 z 300 pracowników. Mamy 300 etatów i zatrudnionych 249 pracowników.

Jeżeli chodzi, panie przewodniczący o wskaźniki procentowe po zrealizowaniu nowego programu modernizacji, przepraszam, ale nie przygotowałem się w tej materii, jak to wpłynie. Tak jak pan przewodniczący zauważył, nie da się tego dodać, bo sprzęt się dewaluuje. On się zużywa i nie wiemy, co będzie, co zastaniemy w roku 2025, ale obiecuję, że przy kolejnej Komisji, przygotuję się i zasymulujemy, że tak powiem, to, co będziemy mogli uzyskać po zakończeniu programu modernizacji w 2025 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dziękuję, ale jeżeli jest taka różnica między limitem etatów a rzeczywistym stanem, to macie państwo przecież instrumenty zachęty. Macie pieniądze, krótko mówiąc, do wykorzystania na tych funkcjonariuszy, którzy są. Takie więc stwierdzenie, że wobec Policji jest gorzej, mnie jednak nie przekonuje, bo ten dodatek stołeczny nie jest duży. Średnia uposażeń w SOP jest dość wysoka wobec innych służb. To po pierwsze. Po drugie, przecież z tych środków możecie czerpać właśnie na cele płacowe tych, którzy są zatrudnieni. To, co pan powiedział, jakby troszkę mnie nie przekonuje, bo to powinna być naprawdę taka służba… i z tego względu… Ja rozumiem, że to nie są stałe składniki uposażenia, bo to się zmienia każdego roku, ale nagrody, ruchome składniki uposażenia czy również wynagrodzeń pracowników – z tego można realizować. Przecież wiemy, że tak to się dzieje od lat. Nawet był taki czas – nie było tego w SOP, ale w Policji tak było – że nawet celowo utrzymywano pewną liczbę wakatów po to, żeby właśnie finansować z tego czy dofinansowywać, powiedzmy, braki w funduszu płac, uposażeń i wynagrodzeń dotyczące wysokości płac, prawda? Mam nadzieję, że teraz tak nie jest. Przynajmniej

w czasie, kiedy również ja miałem wpływa na to, pilnowaliśmy tego, żeby tak nie było. Mam nadzieję, że dalej to tak wygląda. Ale to właśnie jest taki komentarz z mojej strony.

Słyszę również tu i ówdzie, że chcą przechodzić – pan tego nie komentuje – do Służby Ochrony Państwa funkcjonariusze innych służb. Oczywiście jest to również trochę ograniczone i różnie uwarunkowane, wiemy, ale właśnie jak wygląda to przechodzenie, ta zmiana służby – nowi w stosunku do tych, którzy przechodzą, proszę może jeszcze o komentarz w tej sprawie. Jaki jest bilans roczny odejść i przyjęć w ostatnich, powiedzmy, dwóch latach – 21 i 20 r., bo ta liczba funkcjonariuszy wolno się zwiększa. Na szczęście zwiększa się, ale zwiększa się wolniutko. Od niecałych 2000 w punkcie wyjścia przy przekształceniu, pamiętamy, BOR w SOP, ale teraz ten przyrost nie jest taki, powiedzmy, zadowalający ani nie jest jakiś taki bardzo intensywny. Te dwa ostatnie lata, bo poprzednie to może nawet pamiętam, ale 20 i 21 rok, bilans przyjęć i odejść ze służby, dobrze?

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o kwestie wakatów, a co za tym idzie, środków, to nie ukrywam, że skrzętnie z tego korzystamy. Bez tego byłoby nam było jeszcze ciężej. Natomiast jeżeli chodzi o poziom powołań do służby i zwolnień, to na dzień 31 grudnia mieliśmy 114 powołań do służby, natomiast zwolnionych 70… 20 roku. 70 funkcjonariuszy, więc bilans jest dodatni. Jeżeli chodzi o 30 listopada 21 roku, mieliśmy 69 powołań do służby i 57 zwolnień. Jest dodatni, aczkolwiek już nie jest tak znaczący, tak pokaźny jak rok 20.

Natomiast odnosząc się do tych przejść pomiędzy służbami, to w momencie powołania SOP rzeczywiście tych przejść było bardzo dużo. To było bardzo znaczące zasilenie. Bez tego byłoby nam ciężko chociażby wdrożyć się w nowe zadanie, które Służba Ochrony Państwa dostała w ustawie. Teraz również, że tak powiem, jesteśmy zasilani, natomiast to już jest nie wielki odsetek. To jest około 10% wszystkich przejść. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dziękuję. Ja chcę zadać ostatnie pytanie i już oddaję głos paniom i panom posłom. Jaki stopień gotowości operacyjnej Służba Ochrony Państwa osiągnęła do wykonywania nowego zadania, nowego uprawnienia, jakie ustawa nadała, czyli do czynności operacyjno-rozpoznawczych?

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Panie przewodniczący, bardzo mi przykro, nie potrafię odpowiedzieć na to pytanie. To nie mój pion. Musiałbym po prostu zasięgnąć informacji. Jeżeli mogę, to oczywiście odpowiem na to pytanie pisemnie.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Albo przy okazji…

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

…bo to nowe zadanie, które było dyskutowane…

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Rozumiem.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

…i jestem ciekawy – myślę, że nie tylko ja – czy osiągnięta jest pełna gotowość do wykonywania tych zadań. Niektórzy nawet kwestionowali potrzebę przyznania tych kompetencji, prawda? Byliśmy przekonani, że trzeba to zrobić, ale właśnie jaka jest teraz gotowość. Nie pytam, bo to już jest zupełnie inna kwestia, ewentualnie na Komisji Służb Specjalnych, jak się z tego korzysta, albo na jakieś zamknięte posiedzenie podkomisji czy Komisji. Nie będziemy o tym rozmawiali, ale chodzi o ogólną informację dotyczącą gotowości, o stanie sprzętowo-osobowym do tego, żeby te czynności wykonywać, gdy zajdzie potrzeba.

Oddaję głos paniom i panom posłom. Widzę, że pan poseł Sylwester Tułajew się zgłasza. Bardzo proszę.

Poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję bardzo. panie przewodniczący, szanowni państwo, panie pułkowniku, bardzo dziękuję za przedstawienie tej informacji. Ona jest bardzo szczegółowa. Dziękuję również, że mogliśmy się zapoznać dzięki panu przewodniczącemu jako członkowie podkomisji już wcześniej z tymi materiałami. Są to suche informacje rzeczywiście, ale bardzo szczegółowe, co do zakupów, co do tego, co zostało poczynione.

Kilka pytań, które nie będą trudne. Pierwsza sprawa. Rzeczywiście rynek pracownika, to, co obserwujemy od wielu miesięcy czy też już od wielu lat nie tylko w służbach, ale w ogóle, w całym sektorze związanym z rynkiem pracy – pan przewodniczący już pytał o kwestie, które mnie najbardziej ciekawiły, czyli ten bilans, ale jakby jeszcze bardziej wnikając w te kwestie, te odejścia, które miały miejsce, to były bardziej odejścia na emeryturę czy bardziej było to odejście gdzieś do innych formacji? Z czym były związane? Jakie były przyczyny tych odejść? Myślę, że to jest bardzo ważne pytanie w kontekście również przyszłości i tego, co nas czeka w nowym programie.

Znowu przeskoczę do starego programu, który został zrealizowany. Rzeczywiście pandemia spowodowała, że te 202 mln zł nie zostały wydatkowane w sposób stuprocentowy, tylko niestety znacznie mniej. Chciałbym zadać – myślę, że dość trudne pytanie, a właśnie związane z wydatkowaniem – z czym były największe problemy? Dzisiaj, jeżeli miałby pan określić właśnie krótko, co sprawiło największe problemy, największe kłopoty przy realizacji tego starego programu. Myślę, że również warto powiedzieć o tym w kontekście realizacji właśnie tej nowej edycji. Z drugiej strony kolejne pytanie, co przyniosło największą radość, co przyniosło największe zadowolenie? Ucieszyło mnie to, co powiedział pan pułkownik na temat przechowywania broni i wydawania. To rzeczywiście jakby… Odnoszę wrażenie, że to nas jeszcze bardziej właśnie gdzieś tam wzmacnia, pokazuje, że idziemy bardzo duży krok do przodu, jeżeli chodzi o XXI wiek, ale to również jest ciekawe, co przyniosło największą radość, co przyniosło największy taki pozytywny oddźwięk wśród funkcjonariuszy, wśród całej formacji. I jeszcze właśnie z tym związane pytania dotyczące nowego programu. Co jest największym wyzwaniem? Gdzie są jakieś obawy, jeżeli chodzi o realizację tego nowego programu, ale przede wszystkim właśnie chodzi o wyzwania. Gdzie państwo dostrzegacie tutaj jakieś… czy mogą się pojawić problemy, ale przede wszystkim to, że jest to bardzo ważne, bardzo istotne, ale zwracamy uwagę, że mogą nastąpić jakieś takie różne rzeczy. To może są takie ogólne pytania, ale myślę, że właśnie w kontekście pytania, które postawił pan przewodniczący, jakby określając temat i zagadnienie naszej podkomisji – bo to jest oczywiście analiza z jednej strony, ale ocena efektów – stąd te moje pytanie odnośnie tych radości, ale również tych właśnie olbrzymich problemów poprzedniego programu i również jakiegoś konkretnego – takiego najważniejszego – wyzwania na obecny program na lata 2022-2025. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję. To są dobre pytania. Panie Ministrze, świetne. Panie pułkowniku, panie komendancie, panie dyrektorze, szanowni państwo, proszę o udzielenie odpowiedzi.

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o pierwszą kwestię, mianowicie odejścia, to zdecydowanie jest to zaopatrzenie emerytalne. Zdecydowanie. Przejścia do innych służb w naszym przypadku to są przypadki, które można policzyć na palcach jednej ręki. Ja, że tak powiem, akceptuję wszystkie dokumenty finansowe i widzę, co jest powodem odejścia tych ludzi. To są więc naprawdę jednostkowe przypadki. Zdecydowanie więc dominuje zaopatrzenie emerytalne. Nierzadko się zdarza, że to jest niepełna emerytura, a nawet w większości, bym powiedział, z różnych powodów. Ludzie po prostu – że tak powiem – szukają sobie nowego miejsca w życiu, nowych możliwości rozwoju i zarobkowania. To są główne powody, którymi się kierują, przechodząc na zaopatrzenie. To więc jest ten główny powód.

Jeżeli chodzi o problemy przy realizacji, lata 2020 i później 2021, jeżeli chodzi o środki niewygasające, to na pierwszym miejscu jest pandemia. To jest to, co położyło

nam naprawdę cały 2020 rok. Musieliśmy bardzo mocno, że tak powiem, przeprojektować. A jeżeli chodzi o lata wcześniejsze 16-19, to tutaj postawiłbym na pierwszym miejscu naszą flagową inwestycję, jaką był budynek nr 8, ten budynek szkoleniowy, który pochłonął blisko 35 mln z samego programu modernizacji. Założenie było na poziomie 20 mln – 10 w 17 i 10 w 18. a na 16 mln nie było wówczas pomysłu. Więcej wolałbym nie mówić, jeżeli chodzi o finansowanie, i należało, że tak powiem, tak ten program przebudować w poszczególnych latach, bo nie można było tego zrobić mocno do przodu, tylko na rok następny, aby nie rozłożyć na łopatki tego, co było zaplanowane, a należało to zrobić, jednocześnie te środki wyasygnować na ten budynek szkoleniowy, bo to jest taka perełka z uwagi na to, że tam zostały również włożone 10 mln ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, bo tam jest robiony projekt wirtualnego symulatora działań ochronnych, który co prawda, do tej nie został zakończony – wykonawca niestety nie ma pomysłu na zakończenie tego. To jest projekt, który jest wręcz unikalny na skalę europejską. Bardzo żałuję, że do tej pory on nie funkcjonuje, dlatego że tam jest kilka paneli, które dają możliwość przeprowadzenia i zaplanowania całej operacji, całego systemu, włącznie ze szkoleniem najwyższej kadry w Służbie Ochrony Państwa. Jeżeli ten projekt, mówiąc kolokwialnie, wypaliłby, to naprawdę bylibyśmy lata świetlne do przodu w stosunku do tego, gdzie jesteśmy teraz. Dlatego tak bardzo mocno naciskamy na Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, które podpisało umowę z wykonawcą, i na wykonawcę. Wspieramy się tutaj Departamentem Porządku Publicznego i zastanawiamy się, kim jeszcze tak naprawdę moglibyśmy się wesprzeć, żeby te instytucje pomogły nam w zakończeniu tego projektu, bo to jest flagowy projekt. Dlatego musieliśmy ten budynek zakończyć po to, żeby wywiązać się z umowy, właśnie z możliwości zainstalowania, zaimplementowania tego projektu, jakim jest ten wirtualny symulator działań ochronnych.

Jeżeli chodzi o radość, to numerem jeden jest to, co widzimy, bo to jest namacalne. Oczywiście, jeżeli chodzi o uzbrojenie, transport, wyposażenie, to wszyscy tak naprawdę mówią, że zrobiliśmy milowy krok, jeżeli chodzi o wyposażenie funkcjonariuszy. Ja pamiętam to, co było jeszcze w latach 90., początek 2000r. Można było policzyć czujniki na całym obiekcie. Dzisiaj ludzie mają taki poziom wyposażenia, o którym wtedy nawet nie można było marzyć. Ludzie więc to widzą, ludzie o tym mówią i myślę, że doceniają.

A jeżeli chodzi o obawy? Procedury. Lwia część tak, jak powiedziałem, środków w programie modernizacji w inwestycjach – 64 mln, 63,7 dokładnie, z 85, które mamy na inwestycjach, to jest budynek administracyjno-biurowy. On jest rozłożony na lata 22-25, z czego projekt na rok 2022. Złożyliśmy już dokumentację do konserwatora zabytków, ponieważ teren jest objęty ochroną i czynimy wszelkie uzgodnienia, ale naprawdę bardzo się obawiamy, że nie zdążymy uzyskać wszelkich zgód, przeprowadzić postępowania i wykonawca nie będzie miał czasu na zrealizowanie tego projektu, żebyśmy mogli ze spokojną głową uzyskać pozwolenie i wejść już w 23 r. w realizację tego zamierzenia. To jest chyba największa obawa tak naprawdę, bo jeżeli chodzi o zakupy sprzętu i wyposażenia, nawet z tych paragrafów inwestycyjnych, to uważam, że powinniśmy sobie z tym poradzić. Po prostu rozłożymy w czasie, dając wykonawcom możliwość w czasie pandemicznym, żeby te postępowania mogli zrealizować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów uczestniczących zdalnie w posiedzeniu podkomisji zgłasza chęć, potrzebę zabrania głosu? Nie ma. W związku z tym będziemy zmierzali ku zakończeniu naszego posiedzenia. Dziękuję za te wszystkie informacje.

Poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Przepraszam, panie przewodniczący. Ponieważ tak dyskretnie patrząc na zegarek, mamy jeszcze 14 minut, pozwolę sobie zadać jeszcze bardzo krótkie pytanie. Ono może się wydawać dziwne z jednej strony, ale z drugiej strony, kiedy omawiamy inne ustawy, kiedy patrzymy na to w sposób ogólny przez pracę parlamentarzystów, ma to naprawdę głęboki sens. Czy kiedykolwiek były jakiekolwiek problemy z zakupami, które realizowała SOP? Chodzi o wyposażenie, również broń czy inne rzeczy. Czy był jakieś takie kompli-

kacje? Czy dochodziło na przykład do takiej sytuacji na przestrzeni tych lat, że na przykład nie można było czegoś kupić, a coś było bardzo potrzebne? Czy były takie sytuacje?

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:
Szanowny panie…

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):
Pan poseł, pan minister ma ciekawy sposób zadawania pytań. Sam najpierw komentuje swoje pytania, zarazem je rozwijając. Bardzo proszę.

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:
Panie przewodniczący, szanowni państwo, naprawdę chętnie odpowiem, bo to jest coś, co w tej chwili spędza nam sen z powiek. Jeżeli chodzi o wczesny program modernizacji i 2017-2020, tam mieliśmy problemy, ale właśnie jeżeli chodzi o samą jakby niemożność czy taką niemoc, na którą nie mieliśmy wpływu, to jest ten rok 20 i 21. Na przykład nie kupiliśmy masek przeciwgazowych za 56 tys. To, co prawda, jakaś tam bzdura, jeśli chodzi o kwoty przy globalnym programie, ale wykonawca po podpisaniu umowy mówi, że nie jest w stanie tego ściągnąć, dlatego że są problemy z dostawami, Kanał Sueski, zgody z departamentu stanu. Mówi, że jest skłonny zapłacić kary umowne, natomiast nie jest w stanie wywiązać się z umowy.

Natomiast jeżeli chodzi o bieżący czas, mamy bardzo duże problemy z samochodami pancernymi, dlatego tak podkreśliłem tutaj, referując, że cieszę się, że udało się kupić te 6 samochodów pancernych – limuzyn, na początku dwie, to były Audi A8, a później Mercedesy klasy S – cztery sztuki – dlatego że ilość dostawców jest bardzo mocno ograniczona. Po prostu jest ich trzech. Polityka tych firm jest taka, że oni… w momencie, gdy kończy się jeden model, drugi jeszcze nie jest produkowany i ten wykonawca nam wypada, bo on nie ma po prostu nam co sprzedać. Zatem z trzech robi się dwóch, a ostatnio mieliśmy taką historię, że jeden z tych dwóch nie miał dopuszczenia, nie miał po prostu poświadczenia bezpieczeństwa, nie miał świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego. Miał samochód, ale nie był w stanie po prostu złożyć oferty, bo nie spełniał warunków. Został jeden wykonawca. My oczywiście zrobiliśmy wszystko, żeby on o tym nie wiedział, że jest monopolistą w tym momencie i może dyktować warunki, bo zależało nam na tym, żeby kupić te pojazdy, ale ten rynek jest bardzo mocno ograniczony.

Drugi taki element, jeżeli chodzi o zakup samochodów pancernych, to jest budowa samochodu na zamówienie. W ostatnim czasie mamy te środki zasadzie jeszcze do 30 listopada. To są środki niewygasające z roku 2021. Mamy zaplanowany zakup dwóch samochodów pancernych typu Mercedes klasy V – taki bus. Wykonawcy nie podjęli się tego zadania, dlatego że oni nie są w stanie określić, kiedy dostaną samochód bazowy, bo po prostu nie ma tych samochodów, a oni potrzebują około 6 miesięcy tylko na samą zabudowę. Wydawałoby się, że sytuacja jest mocno komfortowa, bo mieliśmy 1 stycznia i 11 miesięcy. Ktoś powie: „panowie, macie pieniądze, macie zadanie, macie chęci, czemu tego nie robicie?”. Wykonawcy po prostu się tego nie podejmują. Teraz więc szukamy sposobu na to, żeby albo samemu kupić pojazdy bazowe i dać do opancerzenia w rozłożeniu na 2 lata budżetowe, albo nie wiem, jakiego jeszcze sposobu użyć, bo widzimy, że skoro nie udało się tego zrobić w pierwszym postępowaniu, to wszczynanie kolejnego w sytuacji, gdy rozmawialiśmy ze wszystkimi czterema wykonawcami, którzy złożyli wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie ma najmniejszego sensu, bo zabieramy im kolejne 2 miesiące i oni za te dwa miesiące nie powiedzą: „tak, teraz jesteśmy w stanie tego dokonać”. Zakup więc, czy zabudowa samochodów pancernych, to jest taki problem, który dzisiaj jest dla nas największy. Tak naprawdę nie jesteśmy w stanie go przeskoczyć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):
Dziękuję. A tak na koniec, czy wszyscy już przyzwyczailiście się państwo do nowej nazwy?

Zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ppłk Włodzimierz Gawęda:
Panie ministrze, jeżeli chodzi o funkcjonariuszy, oczywiście tak, natomiast na zewnątrz jednak jeszcze chyba w przeważającej części Biuro Ochrony Rządu jest dominujące, ale

ta proporcja się zmienia. Zmienia się, bo słyszę często: „O, SOP, już wiem". Kiedyś absolutnie nie „A co to jest za twór?". „Buro Ochrony Rządu". „O, trzeba było tak od razu". Ale to już się zmienia, tak. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Bardzo dziękuję. Dziękuję państwu serdecznie. Będziemy wracali do tych spraw w trakcie realizacji programu, bo nasza podkomisja jest powołana przede wszystkim po to, żeby zajmować się modernizacją, efektami modernizacji, jakoś je monitorować, poznawać, może również wnioski formułować. Dzisiaj więc życzymy tego, żeby ten nowy program był dobrze, sprawnie, rytmicznie, z dobrymi efektami realizowany. Cieszymy się, że jest. Tym efektom będziemy się starali od czasu do czasu przyglądać.

Bardzo dziękuję. Zamykam posiedzenie podkomisji.